

Teknisk implementering af RDA i Danmark

EURIG 2018 | Dansk RDA-dag

23. maj 2018

Line Jung Lindhard

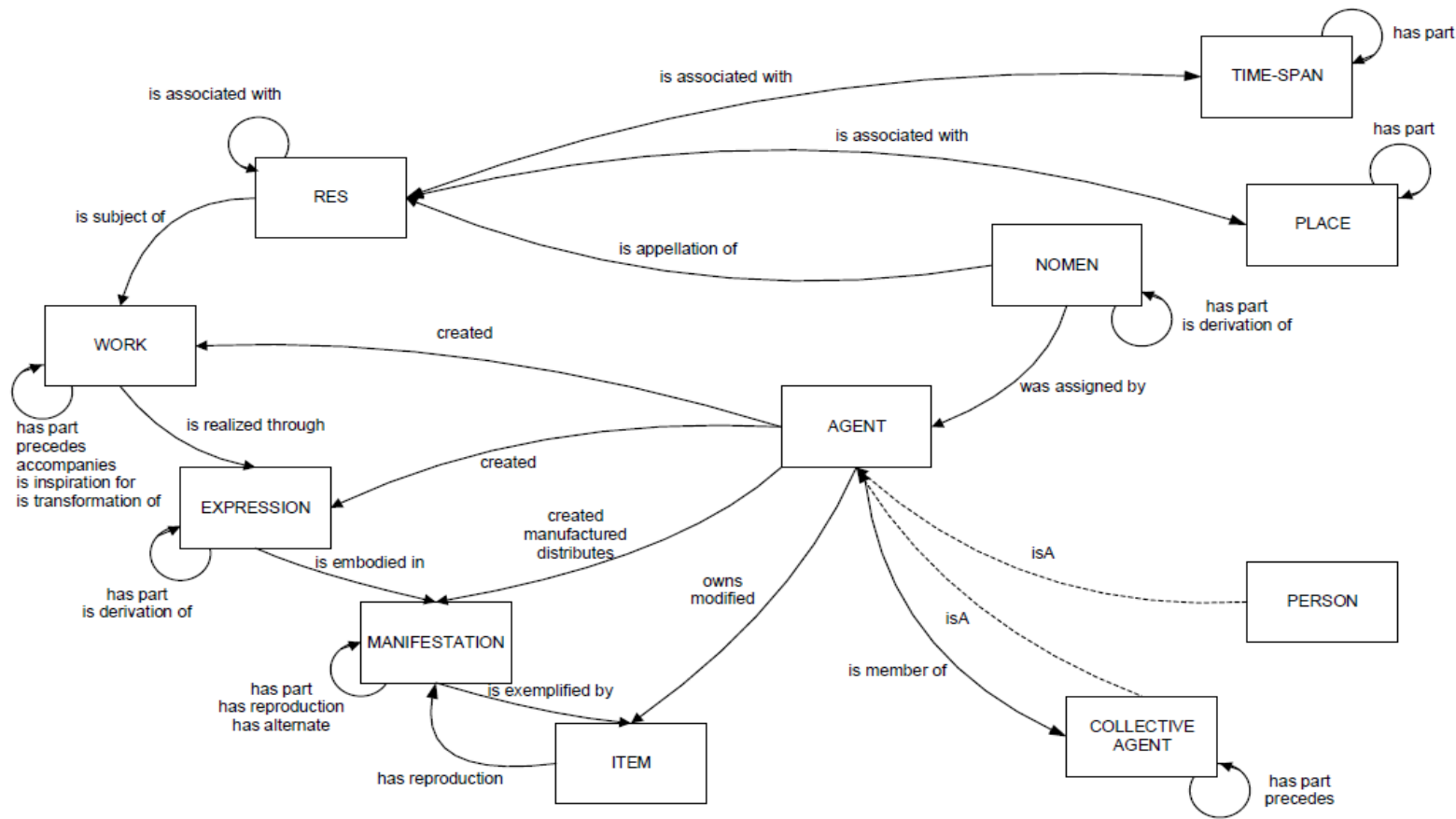
RDA = Nye katalogiseringsregler

baseret på ny datamodel: IFLA-LRM

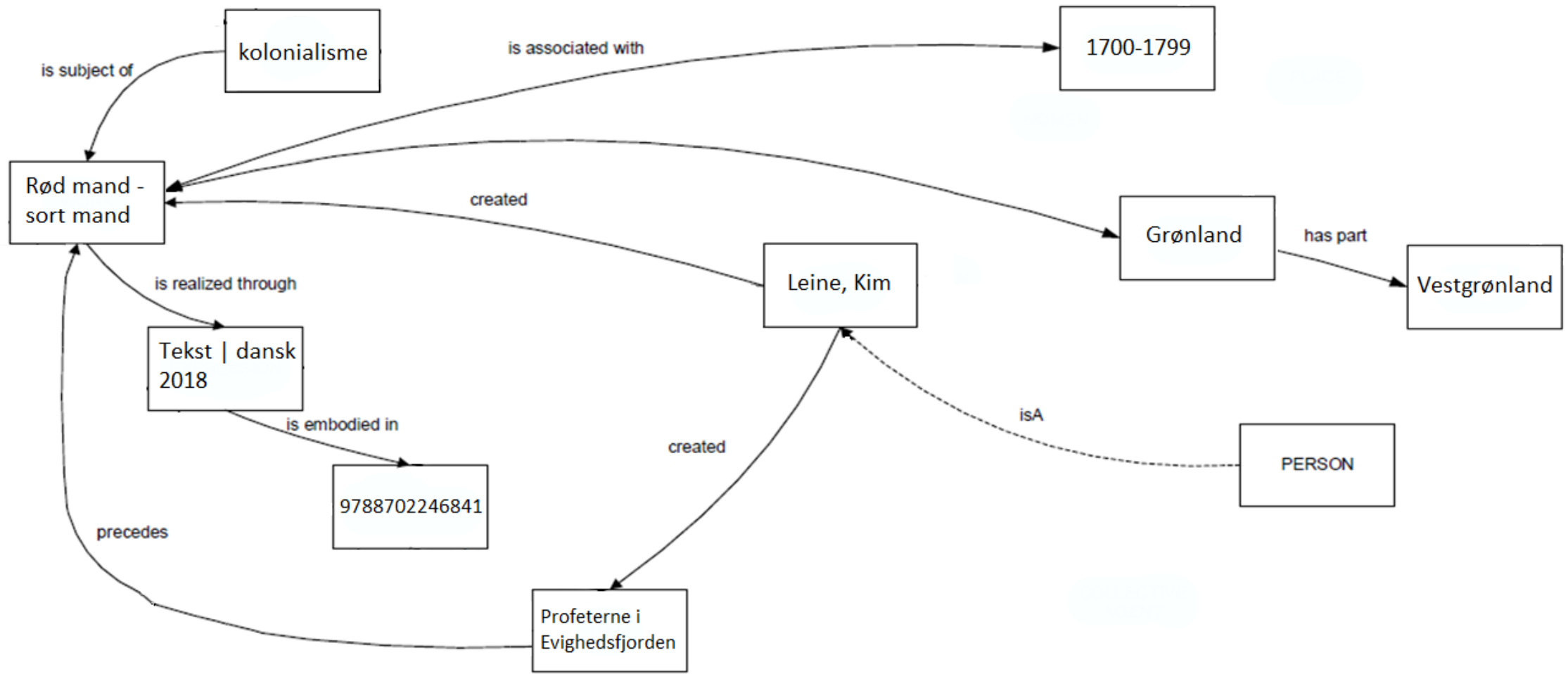

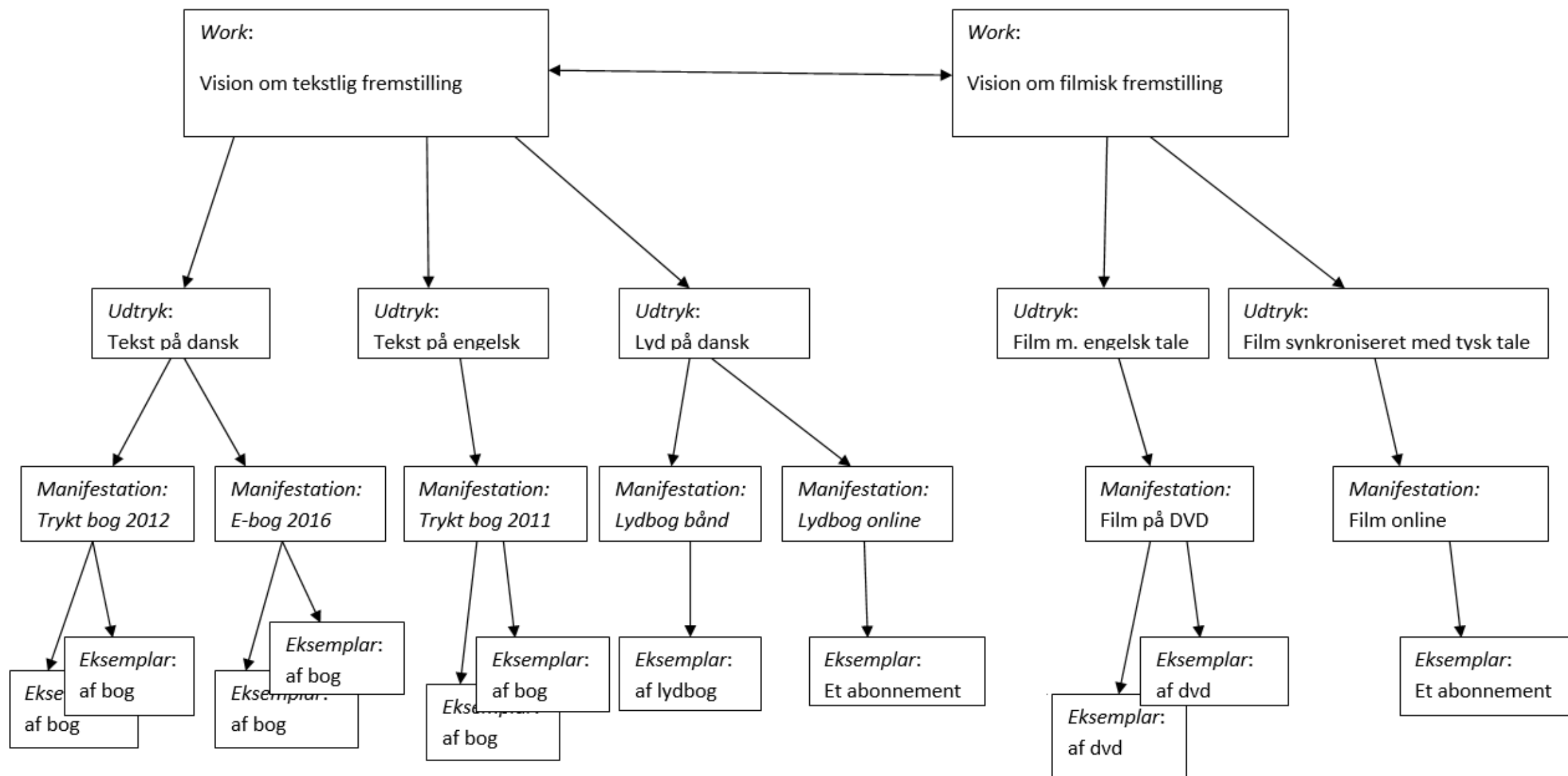
FARVEL

IFLA-LRM = udvidet entitets-relationsmodel (EER)

GODDAG

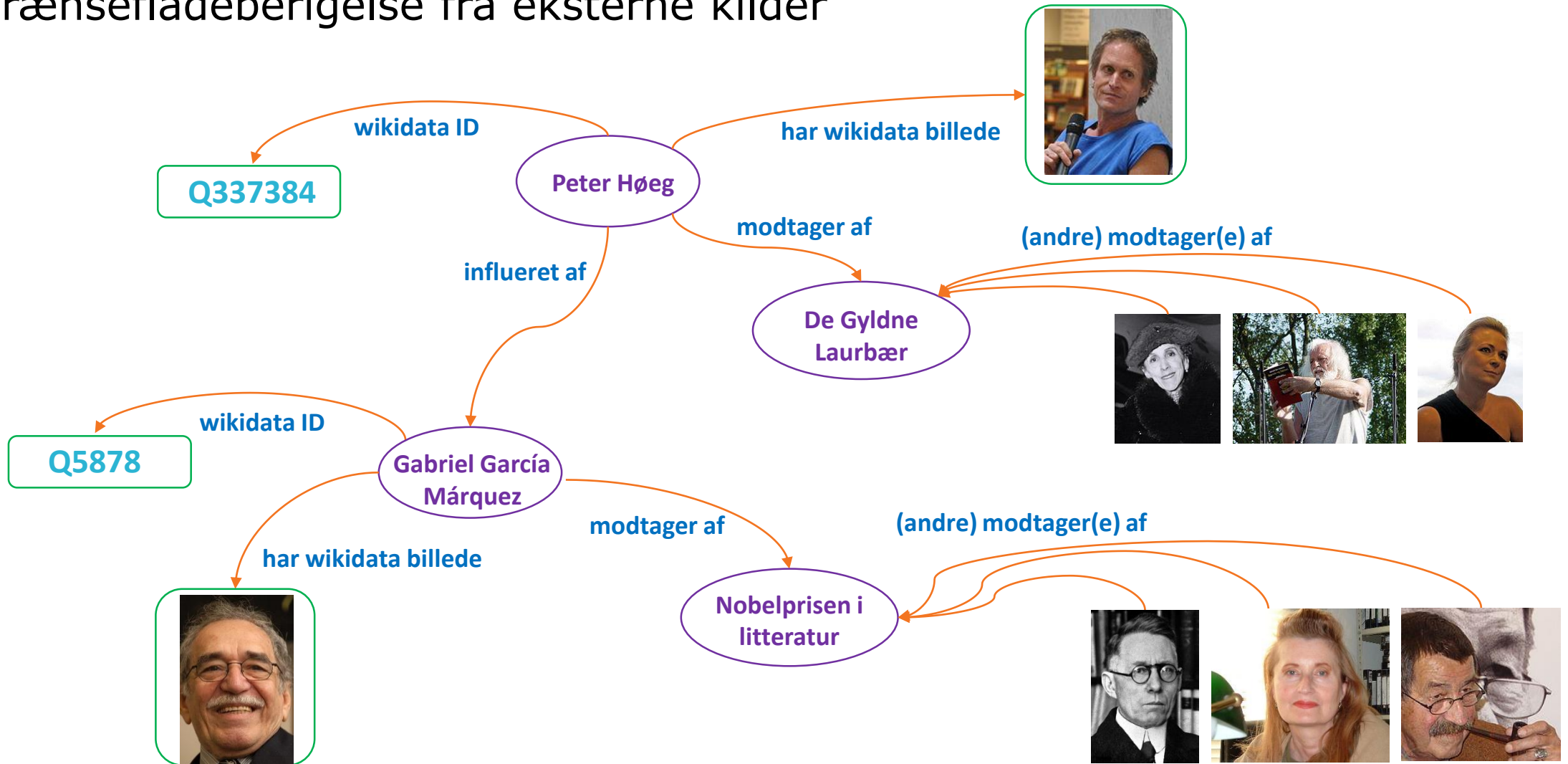

Datamodel som grundlag for dialog med brugeren

The image shows a search interface with a navigation bar at the top containing categories: Alle materialer, Bøger, Artikler, Film, E-materialer, Spil, Musik, and Noder. Below the navigation bar is a search input field containing the text 'merkur'. To the right of the input field is a blue search button labeled 'Søg'. Further right is a link with a plus icon and the text 'Flere søgemuligheder'. Below the search bar, four search results are displayed, each enclosed in a purple oval. These results are: 'Merkur (planet)', 'Merkur Andelskasse', 'Merkur (værk af Kære Øster)', and 'Merkur (gud)'. The entire search results area is enclosed in an orange rectangular box.

Datamodel som grundlag for grænsefladeberigelse fra eksterne kilder

Eksempel

Google

[Alle](#) [Billeder](#) [Videoer](#) [Maps](#) [Shopping](#) [Mere](#) [Indstillinger](#) [Værktøjer](#)

Ca. 421.000 resultater (0,43 sekunder)

Viggo Mortensen - Wikipedia, den frie encyklopædi
https://da.wikipedia.org/wiki/Viggo_Mortensen
Viggo Peter Mortensen Jr. (født 20. oktober 1958 på Manhattan i New York) er en amerikansk/dansk, oscaromineret skuespiller, musiker, digter, maler og ...

Viggo Mortensen - Wikipedia
https://en.wikipedia.org/wiki/Viggo_Mortensen [Oversæt denne side](#)
Viggo Peter Mortensen Jr is a Danish-American actor, author, musician, photographer, poet and painter. He made his film debut in Peter Weir's 1985 thriller ...
[Ariadna Gil](#) · [Captain Fantastic \(film\)](#) · [Exene Cervenka](#) · [Eastern Promises](#)

Viggo Mortensen - IMDb
www.imdb.com/name/nm0001557/ [Oversæt denne side](#)
Viggo Mortensen, Actor: A History of Violence. Since his screen debut as a young Amish Farmer in Peter Weir's Witness (1985), Viggo Mortensen's career has ...
[Biography](#) · [Unabomb](#) · [Awards](#) · [Photo Gallery](#)

Viggo Mortensen - Biography - IMDb
www.imdb.com/name/nm0001557/bio [Oversæt denne side](#)
Since his screen debut as a young Amish Farmer in Peter Weir's Witness (1985), Viggo Mortensen's career has been marked by a steady string of well-rounded ...

TILLYKKE: Viggo Mortensen fylder 58 | BILLED-BLADET
www.billedbladet.dk > [Kendte](#) > [Danmark](#) > [Film](#)
20. okt. 2016 - Han blev født Viggo Peter Mortensen Jr. den 20. oktober 1958 i New York. I dag torsdag kan den dansk-amerikanske Hollywood-stjerne ...

Viggo Mortensen - Nyheder, billeder og video | Billed-Bladet
www.billedbladet.dk/tags/viggo-mortensen
Viggo Mortensen: Billed-Bladet har samlet alle nyheder, billeder og videoer på denne side. Daglige opdateringer om de kendte, kongelige og aktuelle.

Viggo Mortensens far er død | BILLED-BLADET
www.billedbladet.dk > [Kendte](#) > [Danmark](#) > [Film](#)
6. mar. 2017 - Skuespilleren Viggo Mortensens danskfødte far døde torsdag i en alder af 87 år, bekræfter Viggo Mortensens danske faster, Tulle Olsen.

Viggo Mortensen får stadig hjælp af faster Tulle - og denne gang er ...
underholdning.tv2.dk/.../2017-02-23-viggo-mortensen-faar-stadig-hjaelp-af-faster-tul...
23. feb. 2017 - Selvom man bliver verdensberømt, betyder det ikke, at man glemmer sine rødder. Det kan Viggo Mortensens faster vidne om.

Oscarominerede Viggo Mortensen: Det er min sidste chance - og den ...
underholdning.tv2.dk/.../2017-02-26-oscarominerede-viggo-mortensen-det-er-min-...
26. feb. 2017 - Viggo Mortensen vil nyde at møde de kendte. Andet forventer han ikke af aftenens

Viggo Mortensen

Skuespiller

Viggo Peter Mortensen Jr. er en amerikansk/dansk, oscaromineret skuespiller, musiker, digter, maler og fotograf. Viggo Mortensen blev født i New York, men boede i løbet af sin barndom derudover flere år i Argentina og nogle måneder i Venezuela. [Wikipedia](#)

Født: 20. oktober 1958 (58 år), Manhattan, New York City, New York, USA
Ægtefælle: Exene Cervenka (g. 1987–1998)
Partner: Ariadna Gil (2009–)
Forældre: Grace Atkinson Wright, Viggo Peter Mortensen
Børn: Henry Mortensen

Film Se 45+ mere

 Captain Fantastic - en ualmindelig eventyr... 2016	 Ringenes Herre - Kongen vinder... 2001	 Eastern Promises 2007	 A History of Violence 2005	 Ringenes Herre - Kongen vinder... 2003
---	---	--	---	---

Relaterede søgninger Se 15+ mere

 Ariadna Gil Partner	 Elijah Wood	 Orlando Bloom	 Ian McKellen	 Liv Tyler
---	--	--	---	--

Feedback

Eksempel

Viggo Mortensen

Skuespiller

Viggo Peter Mortensen Jr. er en amerikansk/dansk, oscarnomineret skuespiller, musiker, digter, maler og fotograf. Viggo Mortensen blev født i New York, men boede i løbet af sin barndom derudover flere år i Argentina og nogle måneder i Venezuela. [Wikipedia](#)

Født: 20. oktober 1958 (58 år), Manhattan, New York City, New York, USA

Ægtefælle: Exene Cervenka (g. 1987–1998)

Partner: Ariadna Gil (2009–)

Forældre: Grace Atkinson Wright, Viggo Peter Mortensen

Børn: Henry Mortensen

Film

[Se 45+ mere](#)

Captain Fantastic - en ualmin...
2016

Streaming via Filmstriben.dk

Bestil filmen på dit bibliotek

Ringenes herre - eventyret...
2001

Bestil filmen på dit bibliotek

Lån bogen på eReolen.dk

Eastern Promises
2007

Bestil filmen på dit bibliotek

Læs interview med David Cronenberg

A History of Violence
2005

Streaming via Filmstriben.dk

Bestil filmen på dit bibliotek

Bestil soundtrack på dit bibliotek

Ringenes Herre - Kongen v...
2003

Bestil filmen på dit bibliotek

Lån bogen på eReolen.dk

Vi går fra

Forældet regelsæt

- dyrt at vedligeholde
- vanskeliggør genbrug af poster fra udlandet; vi mister værdifulde data ved import

Datamodel der bygger på kartotekskortet

- 1 post beskriver 1 dokument
- vanskeliggør udnyttelse af relationer
- ressourcekrævende at præsentere biblioteksindhold på en meningsfuld og overskuelig måde

Biblioteksdata i en lukket, monolitisk verden

- gode, valide, kontrollerede metadata - som næsten udelukkende formidles for slutbrugerne i en bibliotekskontekst

Vi vil over til

Nyt regelsæt

- internationalt samarbejde om vedligehold
- muliggør genbrug af poster fra udlandet; bevarer værdifulde data ved import

Datamodel der bygger på relationer mellem entiteter

- 1 post forbinder beskrevne entiteter via relationer
- gør det muligt at udnytte relationer ved søgning og præsentation (eksplorativ søgning, navigation, inspiration)
- umiddelbar præsentation af biblioteksindhold på en meningsfuld og overskuelig måde (ægte værkmatch)

Biblioteksdata i en åben verden

- gode, valide, kontrollerede metadata - som også kan formidles for slutbrugerne i en kontekst udenfor bibliotekerne

Andre datasæt anvendt i en bibliotekskontekst

- linked data fra eksterne kilder anvendt i en bibliotekssammenhæng

Trinvis implementering af RDA

- opfyldelse af delmål undervejs
- overskuelig implementeringsproces
- data- og systemmæssig sikkerhed

Trinvis implementering af RDA – 1. trin

Danmark går over til katalogisering i RDA

Muligt at genbruge udenlandske RDA-poster

Katalogisering i RDA
DanMARC2 format
Flad datamodel (national infrastruktur understøtter fulde, flade poster)

DBC's interne autoritetsdatabase:

- ▣ Værker (bf:work)
- ▣ Udtryk (bf:work)
- ▣ Personer (bf:person)
- ▣ Korporationer (bf:organization)

Eksporteringsmodul
▣ Sammenskrevne poster

Søgning og præsentation baseret på sammenskrevne poster som i dag

Opgaver:

- Analyser bl.a.
 - efterlevelse af de danske policy statements (den danske profil)
 - sameksistens mellem RDA og ikke-RDA
 - behovsanalyser for RDA-undervisning
- Specifikationer bl.a.
 - formatudvidelser (danMARC2 inkl. hjælpepostformatet)
 - formatkonverteringer (DKABM, MARC21)
 - udvidelse af søgeveje
- Uddannelse og undervisning i RDA-katalogisering
- Justering af katalogiseringsværktøjer
- Implementering af formatændringer, -konverteringer, indekser og søgeveje i den nationale infrastruktur
- Implementering af formatændringer, indekser og søgeveje i lokale bibliotekssystemer

Trinvis implementering af RDA – 2. trin

Udveksling og genbrug af fælles skabte autoritetsdata

Forberedelse til ny datamodel

Katalogisering i RDA
DanMARC2 format
Flad datamodel

NAR + NARsystem med integration til VIAF

Udveksling af entiteter / ID'er for:

▣ Værker (bf:work)

▣ Udtryk (bf:work)

▣ Personer (bf:person)

▣ Korporationer (bf:organization)

-andre mulige

NAR entiteterne vil være repræsenteret som strukturerede data evt. med ID i sammenskrevne bibliografiske MARC-poster

Eksporteringsmodul

▣ Sammenskrevne poster

Søgning og præsentation baseret på sammenskrevne poster som i dag

Opgaver:

- Analyser bl.a.
 - datamodel for det Nationale Autoritetsdatarepositorium (NAR)
 - arkitektur for NAR
 - udveksling af data til/fra NAR
- Specifikationer bl.a.
 - fastlæggelse af datamodel for NAR
 - metadata-specifikationer for NAR
 - søgeveje i NAR
- Udvikling af NAR
 - dannelse af uri'er
 - integration til VIAF
- Uddannelse og undervisning i brug af NAR
- Integration til NAR i den nationale infrastruktur
- Integration til lokale bibliotekssystemer

Trinvis implementering af RDA – 3. trin

Fuld implementering af RDA

Søgning og præsentation som inspirerer og skaber semantisk forståelse

'Ægte' værkmatch

Katalogisering i RDA
DanMARC2 format
FRBR datamodel

NAR + NARsystem med integration til VIAF

Udveksling af entiteter / ID'er for:

▣ Værker (bf:work)

▣ Udtryk (bf:work)

▣ Personer (bf:person)

▣ Korporationer (bf:organization)

-andre mulige

NAR entiteterne vil være repræsenteret som URI'er eller links i posterne

Modellerings- og matchmodul med relationsgenerator

▣ Legacy data

▣ Flade RDA-poster

Eksporteringsmodul

▣ Sammenskrevne poster

Søgning og præsentation baseret på entiteter og relationer

Opgaver:

- Analyser bl.a.
 - datamodel i den nationale infrastruktur
 - søgning og præsentation i fælleskatalogen
 - grænsefladeanalyser
 - re-modellering af 'flade' poster
- Specifikationer bl.a.
 - fastlæggelse af datamodel i den nationale infrastruktur
 - indeksering og søgning
 - match
- Udvikling bl.a.
 - indeksering, søgning, præsentationslag i den nationale infrastruktur
 - nationale grænseflader
 - re-modelleringsværktøj
 - 'ægte' værkmatch
- Udvikling af bibliotekssystemer
- Udvikling af lokale grænseflader

Trinvis implementering af RDA – 4. trin

Bibliotekernes data som linked data,
integreret og forankret i www

Katalogisering i RDA
BIBFRAME format
FRBR datamodel

NAR + NARsystem med integration til VIAF
Udveksling af entiteter / ID'er for:
▫ Værker (bf:work)
▫ Udtryk (bf:work)
▫ Personer (bf:person)
▫ Korporationer (bf:organization)
-andre mulige

Formatkonverteringsmodul
▫ DanMARC2 til BIBFRAME
▫ MARC21 til BIBFRAME

Modellerings- og matchmodul med
relationsgenerator
▫ Legacy data
▫ Flade RDA-poster

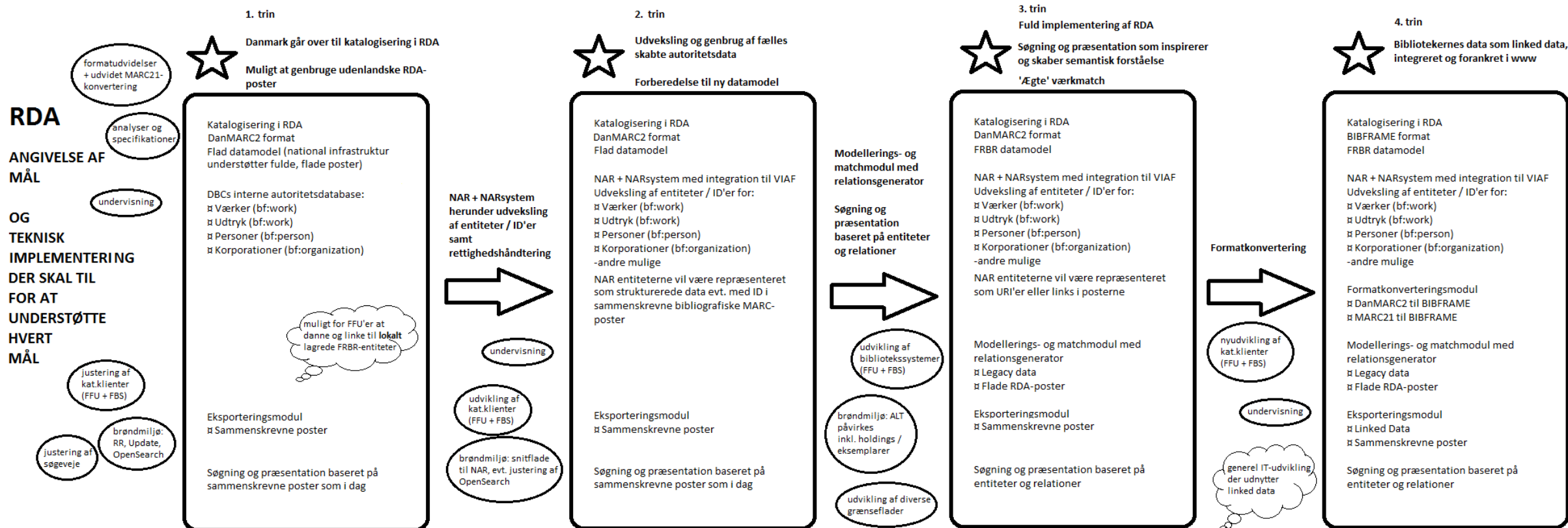
Eksporteringsmodul
▫ Linked Data
▫ Sammenskrevne poster

Søgning og præsentation baseret på
entiteter og relationer

Opgaver:

- Specifikationer bl.a.
 - formatkonvertering (BIBFRAME og andre RDF-baserede formater)
- Udvikling bl.a.
 - katalogiseringsværktøjer
- Udvikling bl.a.
 - eksport af linked data
- Generel IT-udvikling der udnytter linked data fra åbne dataset

Fuld implementering af RDA og linked data

Spørgsmål?

ljl@dbc.dk